

Rugāju pagasta iedzīvotāju padomes sapulces protokols

Atrašanās vieta: Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības Rugāju bibliotēka telpās Kurmenes ielā 36, Rugājos

Datums: 09.12.2025

Laiks: 17.00

Dalībnieki: Evita Garbacka
Kaspars Duļevskis
Sanita Anckina
Daiga Moroza
Sandis Kašs
Barbara Rudzīte
Oļegs Aleksandrovs

Darba kārtības jautājumi

1. Sēdes gaitā aktualizēti jautājumi

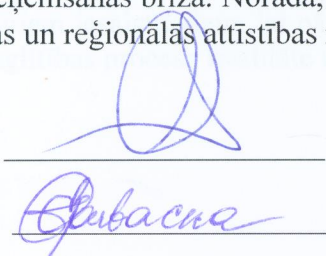
Sēdes gaita un pieņemtie lēmumi

1. Sēdes gaitā aktualizēti jautājumi

- 1.1. E.Garbacka informē padomi par nepieciešamību noteikt 2026.gada padomes sēdes datumus. Ar vienbalsīgu piekrišanu nolemts noteikt, ka 2026.gadā iedzīvotāju padomes sēdes notiks 17.februārī, 14.aprīlī, 16.jūnijā, 11.augustā, 13.oktobrī un 8.decembrī plkst.17.00 Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības Rugāju bibliotēka telpās Kurmenes ielā 36. Par 2026.gadam noteikto sēžu grafiku paziņot Balvu novada Rugāju apvienības pārvaldei iedzīvotāju informēšanai Balvu novada domes saistošo noteikumu Nr.6/2023 "Iedzīvotāju padomes nolikums" 30.punktā noteiktajā kārtībā.
- 1.2. E.Garbacka informē padomi, ka saņemtas atbildes no Izglītības ministrijas un Latvijas Republikas tiesībsarga. Minētās atbildes tiek pievienotas pielikumā šīs sēdes protokolam.
- 1.3. E.Garbacka informē padomi, ka no Rugāju apvienības pārvaldes saņemtas atbildes uz Iedzīvotāju padomes 2025.gada 21.oktobra pirmās sēdes protokolā fiksētajiem lūgumiem. Minētā atbilde tiek pievienota pielikumā šīs sēdes protokolam.
- 1.4. B.Rudzīte informē padomi, ka joprojām nav saņemtas atbildes uz padomes 2025.gada 19.augusta sēdes protokolā fiksēto lūgumu nekavējoties atzīt Balvu novada pašvaldības izpilddirektora 2025.gada 8.augusta rīkojumu [Rugāju bibliotēku pārvietot uz telpām Liepu ielā 4] un 2025.gada 11.augusta rīkojumu [vēstures istabu pārvietot uz telpām Kurmenes ielā 48] par spēkā neesošiem no pieņemšanas brīža. Norāda, ka par minēto pašvaldības nolaidību informēs Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju.

sekretārs K.Duļevskis

priekšsēdētāja E.Garbacka

Izglītības un zinātnes ministrija

Vaļņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67226209, e-pasts pasts@izm.gov.lv, www.izm.gov.lv

Rīgā	Datums skatāms laika zīmogā	Nr.	4-17.1e/25/290
Uz	17.10.2025	Nr.	4-17.1e/25/1074

Balvu novada Rugāju pagasta Iedzīvotāju padomei

Par Rugāju vidusskolu

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – ministrija) ir saņēmusi Rugāju iedzīvotāju padomes vēstuli (ministrijā reģistrēta 2025. gada 17. oktobrī ar reģistrācijas 4-17.1e/25/1074) par Balvu novada pašvaldības pieņemtajiem lēmumiem saistībā ar Rugāju vidusskolas struktūras un izglītības procesa izmaiņām.

Vēlamies vērst jūsu uzmanību uz to, ka atbilstoši Latvijas Republikas Izglītības likuma 17. pantam katrai pašvaldībai ir tiesības un pienākums organizēt un pārraudzīt savā teritorijā esošo izglītības iestāžu darbu. Tas ietver pašvaldības tiesības dibināt, reorganizēt un likvidēt izglītības iestādes, kā arī nodrošināt to darbu atbilstoši saviem resursiem, vajadzībām un prioritātēm.

Savukārt Izglītības likuma 28. pants nosaka, ka izglītības iestādei ir patstāvība tās darbībā - gan izglītības programmu izstrādē un īstenošanā, gan darbinieku izraudzīšanā, kā arī finanšu un saimnieciskajos jautājumos. Tādēļ konkrētajā gadījumā lēmumi un rīcība, kas skar izglītības procesa organizāciju vai iestādes darbu, ir īstenojami pašvaldības kompetences ietvaros, ievērojot likumā noteikto autonomiju.

Izsakām pateicību Jums par izrādīto iniciatīvu un rūpēm par izglītības jautājumiem. Vienlaikus atgādinām, ka jautājumi, kas saistīti ar skolu tīkla attīstību un mācību procesa organizēšanu, ir pašvaldības kā dibinātāja atbildībā, un katrai pašvaldībai ir tiesības pieņemt lēmumus atbilstoši savas teritorijas vajadzībām un iespējām, taču ņemot vērā iedzīvotāju padomes norādītos apstākļus un bažas par Rugāju vidusskolas turpmāko darbību, ministrija sazināsies ar Balvu novada pašvaldību un lūgs sniegt detalizētu informāciju par pieņemtajiem un plānotajiem lēmumiem attiecībā uz Rugāju vidusskolas struktūru un mācību procesa organizāciju, kā arī lēmumu ietekmi uz izglītības pieejamību un kvalitāti.

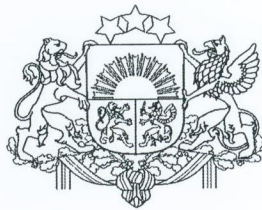
Ministrija turpinās sekot situācijas attīstībai un nepieciešamības gadījumā lūgs papildu skaidrojumus no pašvaldības vai citiem iesaistītajiem, lai pārliecinātos, ka tiek ievērots normatīvais regulējums un netiek apdraudēta izglītības procesa kvalitāte un pieejamība Rugāju pagastā.

Valsts sekretārs

Jānis Paiders

Arta Tamane 67717578
Arta.Tamane@izm.gov.lv

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā Nr. 6-9/992

Evitai Garbackai
evita.sproge@gmail.com

Par labas pārvaldības principa ievērošanu

Tiesībsarga birojā ir saņemts un izskatīts Jūsu kā Rugāju pagasta iedzīvotāju padomes priekšsēdētājas šā gada 10. oktobra iesniegums, kurā ir norādīts uz Balvu novada pašvaldības, turpmāk tekstā – “Pašvaldība”, rīcību attiecībā ar Rugāju pagasta iedzīvotāju padomi, turpmāk tekstā – “Padome”, pirms lēmumu pieņemšanas atbilstoši Pašvaldību likuma 58. pantam nekonsultējoties ar Padomi. Lūdzat Tiesībsarga biroju pozitīvi ietekmēt pašvaldības īstenoto darbību, lai tā atbilstu labas pārvaldības principam.

Objektīvai situācijas izvērtēšanai lūdzām Pašvaldībai sniegt papildus informāciju. Izvērtējot Pašvaldības atbildi, tika konstatēts, ka Pašvaldības rīcība, piemērojot Pašvaldību likuma normas, pilnībā neatbilst labas pārvaldības principam. Pašvaldība tika aicināta savlaicīgi un efektīvi īstenot Padomes kā konsultatīvas institūcijas tiesības saņemt informāciju. Sīkāku viedokļa izklāstu, lūdzu, skat. pievienotajā Tiesībsarga biroja vēstulē Pašvaldībai.

Pielikumā: 24.11.2025. Tiesībsarga biroja vēstule Nr.6-1/891 Balvu novada pašvaldībai.

Ar cieņu

tiesībsardzes pilnvarojumā

Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas vadītāja

Ineta Rezevska

Līga Gailīte

Liga.Gailite@tiesibsargs.lv

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā Nr. 6-1/891

Uz 19.11.2025. Nr. BNP/2025/3.5.1/3882/N

Balvu novada pašvaldībai
dome@balvi.lv

Par pašvaldības sadarbību ar iedzīvotāju padomi un labu pārvaldību

Tiesībsarga birojā ir saņemts un izskatīts Rugāju pagasta iedzīvotāju padomes iesniegums, kurā ir norādīts uz Balvu novada pašvaldības, turpmāk tekstā – “Pašvaldība”, rīcību attiecībā ar Rugāju pagasta iedzīvotāju padomi, turpmāk tekstā – “Padome”, pirms lēmumu pieņemšanas atbilstoši Pašvaldību likuma 58. pantam nekonsultējoties ar Padomi.

Objektīvai situācijas izvērtēšanai lūdzām Pašvaldībai sniegt papildus informāciju un saņēmām tās atbildi Nr. BNP/2025/3.5.1/3882/N, turpmāk tekstā – “Pašvaldības atbilde”.

Iepazīstoties ar Pašvaldības atbildi, sniedzam šādu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu:

[1] Šā gada 30. jūlijā, 8. augustā un 11. augustā tika izdoti pašvaldības izpilddirektores rīkojumi attiecīgi par Rugāju vidusskolas sākumskolas klašu pārvietošanu uz citu ēku (rīkojums Nr. BNP/2025/3.20/114/RIKP), Rugāju bibliotēkas pārvietošanu uz citu ēku (rīkojums Nr. BNP/2025/3.20/119/RIKP) un Rugāju Tautas nama vēstures istabas pārvietošanu uz citu ēku (rīkojums Nr. BNP/2025/3.20/120/RIKP). Sākotnējie rīkojumu izpildes termiņi bija attiecīgi – 1. septembris attiecībā uz vidusskolas klašu pārvietošanu un 1. oktobris attiecībā uz bibliotēkas un vēstures istabas pārvietošanu; saskaņā ar Pašvaldības atbildi šobrīd pēdējiem diviem rīkojumiem izpildes termiņi ir pagarināti.

[2] No Pašvaldības atbildes izriet izriet, ka Padomes priekšsēdētāja informāciju par plānotajām iestāžu telpu izmaiņām varētu būt saņēmusi tikšanās laikā augustā (datums nav precizēts), bet rakstveidā Pašvaldība par to iepriekš Padomi nav informējusi. Minētie jautājumi tika izskatīti

Padomes šā gada 19. augusta un 30. septembra sapulcēs un Pašvaldībai tika lūgts sniegt pilnīgu informāciju par visu iepriekš minēto iestāžu pārvietošanu, tā pamatojumu un izmaksām, kā arī atcelt pašvaldības rīkojumus par iestāžu pārvietošanu uz citām telpām. Pašvaldības izpilddirektore pēc padomes locekļu balsojuma piedalījiesies Padomes 30. septembra sēdē un iesaistījiesies situācijas izskaidrošanā.

[3] Saskaņā ar Pašvaldību likuma 58. panta pirmo un otro daļu, lai nodrošinātu vietējo kopienu iedzīvotāju interešu pārstāvību un pašvaldības teritorijas attīstību, veicinot iedzīvotāju savstarpējo sadarbību un saskaņotu rīcību kopējam labumam, pašvaldībā var izveidot konsultatīvas pašvaldības institūcijas — iedzīvotāju padomes. Padome izskata **no šā likuma 4. panta pirmās daļas 2., 5. un 12. punktā noteiktajām pašvaldības funkcijām izrietošus jautājumus**, kas skar padomes darbības teritorijas iedzīvotāju intereses, un iesniedz lēmumu projektus izskatīšanai domē. Domei ir pienākums noskaidrot padomes viedokli, pirms pieņemt lēmumu par izmaiņām šajā pantā minēto pašvaldības funkciju izpildes kārtībā, ja tās var skart padomes darbības teritorijas iedzīvotāju intereses. Šī paša likuma 58. panta sestajā daļā turklāt paredzēts, ka dome izdod padomes nolikumu — saistošos noteikumus, kuros nosaka padomes izveidošanas un darbības nosacījumus, **tostarp padomes kompetenci vietējās kopienas jautājumu izlemšanā papildus šajā likumā noteiktajam** [...].

[4] Pašvaldību likuma 4. pantā savukārt ir uzskaitītas pašvaldību autonomās funkcijas, tostarp:

2) gādāt par pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību [...], kā arī noteikt teritoriju un būvju uzturēšanas prasības, ciktāl tas saistīts ar sabiedrības drošību, sanitārās tīrības uzturēšanu un pilsētvides ainavas saglabāšanu;

[..]

5) sniegt iedzīvotājiem daudzveidīgu kultūras piedāvājumu un iespēju piedalīties kultūras dzīvē, sekmēt pašvaldības teritorijā esošā kultūras mantojuma saglabāšanu un sniegt atbalstu kultūras norisēm;

[..]

12) sekmēt saimniecisko darbību pašvaldības administratīvajā teritorijā un sniegt tai atbalstu.

[5] 2023. gada 25. maija Balvu novada domes saistošo noteikumu Nr. 6/2023 "Balvu novada iedzīvotāju padomes nolikums"¹, turpmāk tekstā – "Padomes nolikums", 4.8. apakšpunktā par Padomes kompetenci papildus Pašvaldību likuma 58. panta otrajā daļā noteiktajai kompetencei ir noteikti arī **citi iedzīvotājiem svarīgi jautājumi**.

[6] Pašvaldības atbildes 1. punktā ir norādīts, ka "Pašvaldība secināja, ka rīkojums par Rugāju vidusskolas sākumskolas klašu pārvietošanu skar pašvaldības autonomo funkciju izpildi izglītības jomā, kuras tiesiskais ietvars noteikts Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 4.punktā. Līdz ar to minētais jautājums neietilpst to funkciju lokā, kuru izpildes kārtības izmaiņu gadījumā domei ir pienākums noskaidrot iedzīvotāju padomes viedokli atbilstoši Pašvaldību likuma 58.panta otrajai daļai."

Uz šo pašvaldības argumentāciju norādām, ka Padomes nolikuma 4.8. apakšpunktā Padomes kompetence ir paplašināta attiecībā uz citiem iedzīvotājiem svarīgiem jautājumiem, tādējādi arī izglītības joma varētu ietilpt to jautājumu lokā, par kuriem Padomei ir konsultatīvas funkcijas (un Padomes aktīvā attieksme šajā jautājumā liecina, ka jautājums iedzīvotājiem ir būtisks).

[7] Pašvaldības atbildes 2.punktā ir noteikts, ka 2025.gada 8.augustā Balvu novada pašvaldības izpilddirektors izdeva rīkojumu Nr.BNP/2025/3.20/119/RIKP par Rugāju bibliotēkas pārvietošanu un "Pašvaldība vērs uzmanību, ka minētajā situācijā izpilddirektora rīkojums ir iekšējs organizatoriska rakstura dokuments. Rīkojums nav uzskatāms par Pašvaldības galīgo lēmumu, kas mainīs Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 5.punktā noteikto pašvaldības funkciju izpildes kārtību. [...] Minētais rīkojums ir tehnisks un organizatorisks sagatavošanās posms domes lēmuma pieņemšanai, kas izdots izpilddirektora kompetences ietvaros (Pašvaldību likuma 22.panta pirmās daļas 2.punkts). Līdz ar to, tas nav uzskatāms par lēmumu, kas atbilstoši Pašvaldību likuma 58.panta otrajai daļai ir pakļauts obligātai iedzīvotāju padomes viedokļa noskaidrošanai. [...] Pašvaldība informē, ka jautājums par izmaiņām Balvu novada Centrālās bibliotēkas nolikumā (mainot Rugāju bibliotēkas adresi), t.i., par funkciju izpildes kārtības izmaiņām, tiks skatīts Balvu novada domes sēdē. Pieņemot lēmumu par izmaiņām Balvu novada Centrālās bibliotēkas nolikumā, pirms tā izskatīšanas komitejas un domes sēdē, Pašvaldība lūgs Padomes viedokli, ievērojot Pašvaldību likuma prasības". Pašvaldības atbildes 3.punktā līdzīga argumentācija ir pausta arī par Rugāju Tautas nama vēstures istabas pārvietošanu.

¹ <https://www.vestnesis.lv/op/2023/106.21>

[8] Analizējot Pašvaldības argumentāciju, jānorāda, ka tā ir vērtējama kritiski divu aspektu dēļ. Pirmkārt, lai arī izpilddirektora rīkojums atbilstoši Pašvaldības norādītajam ir sagatavošanās posms domes lēmuma pieņemšanai, vienlaikus tas ir rīkojums par faktisku rīcību, kura jau ir izlemta, bet kurai formāli sekos domes lēmuma pieņemšana, tādējādi, ja šādu rīkojumu ar faktiskas rīcības uzdevumu jau nodod izpildei, zūd jēga Padomes viedokļa uzklaušīšanai.

Otrkārt, rūpējoties par iedzīvotāju padomju konsultatīvo iesaisti pašvaldības lēmumu pieņemšanā, ir jāņem vērā mērķis, kādam tika paredzēta iedzīvotāju padomju izveide. Likumprojekta "Pašvaldību likums" anotācijā ² ir atzīts, ka "Likumprojektā paredzētais sabiedrības līdzdalības veids – iedzīvotāju padomes pēc būtības ir pašvaldības iedzīvotāju "acis, ausis, sajūtas" par pašvaldības darbu, funkciju izpildi, nepieciešamajiem uzlabojumiem u.tml. Ar minēto sabiedrības līdzdalības veidu vietējā pilsoniskā sabiedrībā tiek veicināta demokrātija, vairots un mobilizēts sociālais kapitāls, veicinot iedzīvotāju savstarpēju sadarbību un saskaņotu rīcību kopējam labumam, tajā skaitā palīdzot risināt iedzīvotāju problēmas."

Tādējādi ir secināms, ka Pašvaldību likuma 58. panta otrā daļa ir interpretējama nevis šauri, bet gan paplašināti, tādēļ, ja pašvaldība izdod organizatoriskus, jau faktiski izpildāmus rīkojumus, kuru rezultātā turklāt ir paredzēts pieņemt domes lēmumu, bet iepriekš nekonsultējas ar Padomi (it īpaši ņemot vērā, ka Padomei ir tikai konsultatīva funkcija), tā ir atzīstama par formālu pieeju, kas neatbilst labas pārvaldības principam un neveicina efektīvu sadarbību ar iedzīvotāju pārstāvjiem.

Aicinām Balvu novada pašvaldību turpmāk Pašvaldību likuma 58. panta otrajā daļā, kā arī Padomes nolikumā noteiktajos papildu gadījumos savlaicīgi konsultēties ar Padomi. Savukārt, ja rodas neskaidrības par Pašvaldību likuma normu piemērošanu, aicinām par šiem jautājumiem konsultēties ar Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju.

Ar cieņu

tiesībsardzes pilnvarojumā

Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas vadītāja

Ineta Rezevska

Līga Gailīte

Liga.Gailite@tiesibsargs.lv

² <https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/B6E6044742C8DEF8C2258699003FE189?OpenDocument#B#B>

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA RUGĀJU APVIENĪBAS PĀRVALDE

Reģ. Nr. 40900037000, Kurmenes iela 48, Rugāji, Rugāju pagasts, Balvu novads, LV-4570,
tālrunis +371 27832856, e-pasts: rugajuapvieniba@balvi.lv

Balvu novada Rugāju pagastā

20.11.2025. Nr. RAP/2025/1.13/187/N

Rugāju pagasta iedzīvotāju padomei
Nosūtīšanai e-pastā

Par informācijas sniegšanu

2025. gada 6. novembrī Rugāju apvienības pārvaldē tika saņemts Rugāju pagasta iedzīvotāju padomes 2025. gada 21.oktobrī notikušās sēdes protokols.

Rugāju apvienības pārvaldes vadītāja, iepazīstoties ar Rugāju pagasta iedzīvotāju padomes sēdes gaitā izskatītos jautājumus, paskaidro:

1.1. Rugāju apvienības pārvalde informē, ka nav notikušas nekādas izmaiņas pēc 2025.gada 11.augusta pašvaldības rīkojuma izdošanas, kurā noteikts, ka vēstures istaba jāpārvieta uz Kurmenes ielu 48 līdz 2025.gada 30.novembrim.

Apvienības vadītāja ar vēstures istabas vadītāju ir izskatījušas variantus par uzdotās ieceres realizāciju, lai tā atbilstu pilnībā vēstures istabas kvalitatīvas darbības nodrošināšanai, kam ir nepieciešamas vismaz 5 telpas - krājumu glabātava, patstāvīgā ekspozīcija, darba kabinets, mainīgā ekspozīcija, eksponātu pirmsapstrādes telpa. Kā optimālāko risinājums pieņemts, ka Kurmenes ielā 48 tiek izvietota ekspozīcija un darba kabinets vēstures istabas vadītājam, saglabājot krājumu, patstāvīgo ekspozīciju un eksponātu uzglabāšanu Kurmenes ielā 87.

1.2. Atbildot uz protokolā minēto 1.2.punktu par to, ka Rugāju apvienības pārvaldei uzdod naudas līdzekļu organizēšanu un vākšanu paskaidroju, ka Rugāju apvienības pārvalde ir Balvu novada domes izveidota un padotībā esoša iestāde, un dāvinājumu (ziedošanu) un izlietošanas uzskaiti veic Balvu novada pašvaldības Centralizētā grāmatvedība, kas pakļaujas kārtībai, kāda noteikta ar Balvu novada domes 2022.gada 22.decembra sēdes lēmumu, sēdes protokols Nr. 25, 55.§, un tie ir Noteikumi par Dāvinājumu (ziedojumu) pieņemšanas ,

izlietošanas un uzskaites kārtību Balvu novada pašvaldībā. Noteikumos atrakstīta kārtība kā notiek ziedojumu vākšana.

Kā Rugāju pagastā deklarēta iedzīvotāja atsaukšos Iedzīvotāju padomes aicinājumam uzsākt ziedojumu vākšanu Kurmenes ielā 36 centrālās apkures ierīkošanai.

Rugāju apvienības pārvaldes vadītāja

Sandra Kapteine

Kapteine, 26345838
sandra.kapteine@balvi.lv